

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ Голос адыга

макъ

1923-ро ильесим
пътхапам
къщегъожаагъу къыдкын

№ 216 (21945)

2019-рэ ильэс

МЭФЭКУ

ШЭКЮГЬУМ и 28-рэ

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЭ ИИЭП
къыхэтыутыгъехэр ыкъи
нэмъкъ къэбархэр
тисайт ижүүгъотштых
WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаэм и Правительствэ игъээзет

Адыгеир къыгъэльэгъуагъ

Урысые лъэпкъ шүхъафтынэу «Ильэсым истудент» зыфиорэм икъыдэхынкъэ зэнэкъокъур Казань щыкъуагъ, аш икъеух зэфэхысыжъхэри ашыгъэх.

Мы шүхъафтынэм икъещакъо Урысые миныхъыкъехэм я Союзрэ платформэу «Урысые — амалышуухэр зылэккэль къэралыгъ» зыфиорэмрэ. Зэклемки УФ-м ишъольтыр 48-мэ къарыкъигъэ студент нэбгырэ 400 тофхъабзэм хэлэжьагъ, лъенякъуу 9-къэ ахэр зэнэкъокъугъэх.

Ныбжыкъехэм сэнаушыгъэу ахэльымкъэ зыкъыззуахын, социальнэ, творческэ, научнэ ыкъи спорт амалэу алекъэльхэм ахагъэхъоным зэнэкъокъур фэлорышэ. Студентхэм профессиональнэ жабзэ агуулъяу япроектхэр лъагъэктэнхэм, яснаущыгъэ къагъэлэгъоным ахэр фытегъэспынхагъэх.

А тофхъабзэм Адыгеир къыщигъэльэгъуагъ Мыекъолэ къэралыгъо технологическэ университетын иполитехническэ коллеж истудентэу Павел Дорошенкэм. «Студенческэ советым итхамат» зыфиорэр лъенякъомкъэ ящэнэрэ чыпшэр ашкъидихыгъ.

— Зэнэкъокъум сүфэхъазырыгъ нахь мышэми, апэ лъэшэу сүгумэкъыщтыгъ. Сызхэлэжъэгъэ зэлукъэ пэпчъ сыгу нахь къыдишигъэу, теубытагъэ схэлъэу сүкъичэкъижыщтыгъ, — къелуватэ Павел. — Тофхъабзэр гъешэгъюнэу ыкъи шүаагъэ къытэу реклокъигъ. Аш сыхэлэжъэнэу зэрэхъуугъэр лъэшэу сибул. Зэнэкъокъум щызгъотыгъэ шлэнгъэхэр тапэкъи къызфэзгъэфедштых, ахэмкъэ политехническэ коллеждым истудентхэм я Союз хэтхэм садэгощэт.

Тэри Павел тыту къыддеэу тыфэгушо, тапэкъи гъэхъэгъэшуухэр ышынхэу фэтэло.

Конституционнэ Хыкумым къизэхифыгъ

Организациер зэрээхагъэкъырэм епхыгъэу тофшаплэм къыуагъэкъырэм ахъщэ Іэпилэгъоу кыратырэр кызэрэрэдзэн фэе шыкъэр Урысые Федерациин и Конституционнэ Хыкум къизэхифыгъ.

Организациер зэбгырэм диштэу ахъщэ Іэпилэгъу къызэральтагъээм бзыльфыгъэр тигъэгъазэм къыуагъэкъыжъ, зэхъум щылэ мазэм пае «выходное пособие» зыфаю къыратыгъэр аш игурт лэжъапкъэ ызышсан нылэп зэрэхъуутыгъэр. Тофшалэгъу мэфэ пчъагъэу щылэ мазэм къыхафэ-

цием и Конституционнэ Хыкум зыфиригъэзагъ. Зыфызэнэкъокъухэрэ правовой актымкъэ иконституционнэ фитиинигъэхэр аукуягъэхэу аш ылъытэштигъ.

Урысие Федерациин и Конституционнэ Хыкум 2019-рэ ильэсым шэкюгъум и 13-м ышыгъэ

унашуу N 34-П-р зытэйтм зэрэшгъэнэфагъэмкъэ, зигугуу къэтшынгъэ шапхъэр Урысие Федерациин и Конституционнэ шапхъэр ар щыт ыкъи зэрэбгъэфедэн фаер тофшалэнимкъэ Кодексым епхыгъэу ары. Зигугуу къэтшыре ахъщэ Іэпилэ-

гъур тофшалэнимкъэ конституционнэ фитиинигъэу ялэм игарантихэм зэу ашыщ ыкъи гурит лэжъапкъэм нахь нахь мэкъенэу щитэп. Тофшалэнимкъэ мафэхэм апае ялэжъапкъэ къызэрэшамыгъакъэрэм фэдэу тофшалэнимкъэ ыуагъэкъыжъгъэхэм адэзеклонхэ фада.

Тофшалэнимкъэ къыуагъэкъыжъгъэ бзыльфыгъэм фэлэхъыгъэу хыкумхэм тапэкъэ ашыгъэгъэ унашохэм ахэпплэжъыгъэн фада.
Адыгэ Республикаэм и Конституционнэ Хыкум исекретариат

АР-м и Парламент

ХЭХҮОНЫГЬЭХЭР анахь шъхьа! Эх

Транспортым, организацием ямыльку апае хэбзэлахьэу атыхэрэм, «патентнэ системэкіэ» заджэхэрэ шыклем тетэү зытыхэрэм афэгъэхыгъэ хэбзэгъэуцугъэхэм ашытегушылагъэх АР-м и Къералыго Совет — Хасэм зимычэзыу зэхэсгэйоу илагъэм.

Аш хэлэжьагъэх АР-м и
Лышихъэу Күмпүйл Мурат,
министэрэхэм я Кабинет хэтхэр,
федеральнэ ыкли республикэ
къулыкъухэм, ведомствэхэм
япащэхэр, нэмыххэр. Йофтхья-
бзэр зэрищааг Парламентым и
Тхъаматэу Владимир Нарожнэм.

Транспортны пае атыре хэбзэлахъях афгээхыгээ рес-
публике хэбзэгэуцугье 2002-
рэ ильэсэм аштэгъагьэм зэ-
хъокыныгэхэр фэшыгээнхэм
фэгээхыгээ законопроектын
нэүасэ фишыгъэх АР-ын финансхэмкээ иминистрэу Долэ
Долэтбий. Миш фэгъэхыгъэу
къэгущынагь Парламентын и
Тхаматэ игуадзэу, бюджет-
финанс, хэбзэлахъыг иктийн
экономикэ политикийнкээ, предпринимательствэмкэ
и ялангуяа иктийн
экономикэ зэпхыныгэхэмкээ
комитетын ишацуу Иещэ Му-
хаммади.

хамодыг.
Транспортным пакетом хөбзэл ахыг зыщтыгээн фэй палтэр федеральна хөбзэгтэйцүгэйм кызызригтэйнафэрэм кыяхжыкэлэ, республикэм ихэбзэгтэйцуугэ шхъяафэу ар итхэгтэнэү шимитуу ашигчилсан.

Патентнэ шыкжээ төтэй хэбзэхээр ытынэу унээ предпринимателым ыгъэлжлийн фитэү федеральнэ хэбзэгжьеуучу.

Гъэм къышыдэлъытағъ. Йофшэ-
пілә чыпілә 15-м нахъ макіеү
къезитыхэрәр ары аш фәдэ-
фитынныгъэ зилемәх. Аш фәгъ-
хыыгъэ хәбзәгъеуцугъэм зэ-
хъокыныгъехэр фәшыгъэнхэм
фәгъехыыгъэ законопроектым
патентнә шыкәм тетәу хәбзә-
лахъыр зытырә предпринима-
тельым ильесым гъотеү илән
фаер гъенәфәгъэнену къышело.

Мылъкум пае организацые-

хэм хэбзэлахьэу атырэм фэгье-
хыгъэ хэбзэгъяуцугъэм зэ-
хьокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм
фэгъэхыгъэ законыр блэкыгъэ-
зэхсэгъю щаштэгъагь. Джури
ащ кыифагъэзэжыгь. Мыш хэ-
бзэлахь зыфатын фэе псэу-
льэхэр кыышчэлчых ыкй «нэ-
мыкхэри» ылоу гүщийн хэт.
«Нэмыкхэм» ахэхъэрэ псэу-
льэхэр нахь игъэклотыгъэу къэ-
лонгэенным зэхьокыныгъэр фэ-

гъэхыгь. Джы аш унэе псэин
пілэхэр, гаражхэр, автомашин
гъэуцуплэхэр, псэуальз эшишын
амгуухыгъэхэр, унэе хъязмэтын
е унэе псэуплэ щишиным па
къатыгъэ чыгу лахым тешы-
хъэгъэ псэуальхэр хэлъытэ-
гъэштих.

Мы законопроектхэм де-
путатхэр атегүүшүүлэхи, алар
еджэгъумкэхэбзэгъэуцугъэу
аштархэй.

Пстэумэ ауж АР-м и Лышихъээ Къумпыл Мурат депутатхэм закынфигъэзагъ. Джырблағъэ ар УФ-м и Премьер-министрэу Дмитрий Медведевым зэрэлүклагъэм, зытегущынлагъэхэм аш ягуу кышыгь. Лъэнкъ проектхэр республикэм зэрэцгүхыращихэрэм зэрээдүтегущынлагъэхэр, медицинэм

тъогушыным, энергетикэм, гъестыныпхъэ шхъуант!эм альзенекъок!э псэуалъэу ашынэу агъэнэфагъэхэм алае тхъильхэр агъехъазырхи зищыклагъэхэм зэраалагъэхъягъэхэр, Правительствем ипащэ ахэм афэгъэхыгъэу унашьохэр зэришты. Дэхэр аш къынчалъ.

Гээхэр ашг кынгуйг.

Республикэм ипащэ Урысые политическе партие «Единэ Россием» изэфэс зэрэхэлжэвь. Гээхэр ашг кынгуйг.

Партием ыльзэнүүкөлэ пхырашыщт юф зэфшэхъяафбэхэм зэратегүүшьтэгээхэр, унашьхөр сороншчилж эхэр язгаар.

— Республика́м щыпсэүхэ́рээм кыа́лкы́хээрэ мыйтку́р на-
хынбэ хууны́м, йо́штэ́пэ чы-
пэхэ́р щы́лэнхэ́м, инвестициеу
республика́м и́економикэ кы-
халхьхэ́рээм кы́ххэхъоны́м, нэ-
мыкы́хэ́м альэны́къокэ гужэлтэ́у
ти́лэр бэ, — кы́туагь АР-м и
Лыши́хъэ. — Социальнэ псэу-
льэу, гьогоу тшы́хээрэ, дгэцэ-
кэжкы́хээрэ, псэу́пэхэ́м язэ-
тегъэпсыхъанэу зыуж титы́р,
нэмыкы́хэ зэшохы́гъэ хуухэ́рээр
зэкы́ери шууагь зыхэ́ль йо́фых,
ци́фхэ́м апай, ау ахэр анахь
шхъяа́лэу зэрэщымытхэ́р кы́д-
гурэ́ло. Республика́м исхэм
ящы́леки́- псэукы́ нахыны́ш хуу-
ным пае пстэуми апшьэр эко-
номикэ́м хэхъоны́гъэ ышыны́р
ары. Ащ фытегъэпсыхъагь эу
гужэлтэ́у ти́лехэ́м япхырышын-
кэ къотэгь шуу́кытфэхъунэу,
тызэгурьы́зэ ѹоф зэдэтшэнэу
тыкы́шынчшэггы́.

ХҮҮТ НЭФСЭТ.

ХҮҮГ ТЭРСЭГТ.

ЦЫФХЭР РИГЬЭБЛЭГЬАГЬЭХ

Адыгэ Республикаем икъералыгъо хабзэ ихбэзэгъяуцу къулыкъу ыцлэкэ Федерацаемкэ Советым лыклю Ѣылэ Хъопсэрыкъо Мурат Урысые политикэ партиеу «Единэ Россием» и Тхъаматэу Дмитрий Медведевым иобщественнэ приемнэу Мыекъуапэ дэтым цыфхэр Ѣыригъэблэгъагъэх.

Яюфыгъохэр зэшшохыгъэ хъунхэм пае йэпилэгъу Ѣыгугъхэу нэбгырэ 21-мэ сенаторым зыкъидаагъэзагъ. Ахэр республикэм имуниципальнэ образование заулэмэ къарыкыгъяа. Цыфхэр зыгъэгумэкъяхэрээр зэфэшхъяфых: псауныгъэм икъеухуумэн, псэуплэ амалхэр нахьышу Ѣыгъэнхэр, чыгу яаххэм ягошын, ведомствэ зэфэшхъяфхэм зыфэзагъэзагъэу зиоф къызыфызэшуамыхыгъяхэр, нэмыхыхэри.

Джащ фэдэу нэмыхыкъо Ѣыфыгъуабэхэмки сенаторым джэуапхэр цыфхэм аритыгъыгъ. Къеклонлагъяхэр зыгъэгумэкъяа Ѣыфыгъохэмкэ ящикигъэ зэхэфынхэр аригъээзотьгъ. Ѣыфыгъоу къацэтигъэхэм язэшшохын епхыгъэ тхылхэр агъэхъазырынхэм пае лъэлоу ялэхэр, нэмыхыкъо документхэу къирахыллагъяхэр зэкэ къызфагъэфедэштых.

ЧЫЫГ МИНИТГУ АГЪЭТГЫСХЬАГЬ

Урысые Ѣофхъабзэу «Мэзыр къетуухуумэн» зыфиорэм къыдыхэлъятаагъэу чыиг цыклю 1600-рэ Красногвардейскэ районым ит къутырэу Белэм тыгъуасэ ѡагъэтгысхъагъ.

Ѳофхъабзэм хэлэжъагъэх АР-м мэхэмкэ и Гъэйорышланлэ ипащэу Былымыхъэ Рэшьид, Красногвардейскэ районым ипащэу Осмэн Альберт, «Адыгейская лесопожарная охрана» зыфиорэм ипащэу Хъяакло Мурат, мэз хъызметэм иветеранхэм я Совет ипащэу Болэкъо Аспъянчэри, аш хэтхэу Елена Будаговар, Григорий Стеринчук, Наталья Антоненкэр, Елена Соломаха, нэмыхыхэри. Джащ фэдэу акцием чанэу хэлэжъагъэх ныбжыкъяхэр. Мэзхызметшлэпэ еджэпилэу Адыгейим Ѣызэхашагъэхэм якъелэеджаклохэм, Мыекъопэ къэралыгъо технологиске университетым истудентхэм, волонтерхэм Ѣофхъабзэм ялахьышу хашыхъагъ.

Мэз хъызметымкэ Федэральнэ агентствэм ильэс къэс чыиг гъэтгысхъаным епхыгъэ бжыхъэ Ѣофхъабзэ зэфэшхъяфхэр зэхечэх. Машлом ыгъэкодыгъэ мэххэр зэтэгъэуцожжыгъэнхэр ары мыгъэрэ акцием шшэрыль шхъялэу илагъэр.

— Дэшхо, чыигэе ыклюхъэшээ бжыхъэ чыиг цыклюхэр непэ дгээтгысхъащых. Талэки ильэс къэс мыш фэдэ Ѣофхъабзэхэр зэхэтгэнхэр тигухэль, — къыуагъ Былымыхъэ Рэшьид.

Осмэн Альберт чыюпсым икъеухуумэн фэгъэхыгъэ Ѣофхъабзэм къеклонлагъяхэм зэкиэми шүфэс къарихыгъ, аш

мэхъанэшко зериээр игушыгъ къыщихъяшыгъ. Мэзыр хэбзэнчэу зэрэраупкырэр, ар гумэкыгъо шхъялэу непэ зэ-

рэшитыр районым ипащэ къыуагъ. Аш пэшүе克югъэнэмкэ лъэбэкью цыклюхэу мыш фэдэ Ѣофхъабзэхэр зэрэшт-

хэр Осмэн Альберт къыхигъэшыгъ.

— Мэзхызметшлэпэ еджаплэу республикэм итхэм нахь

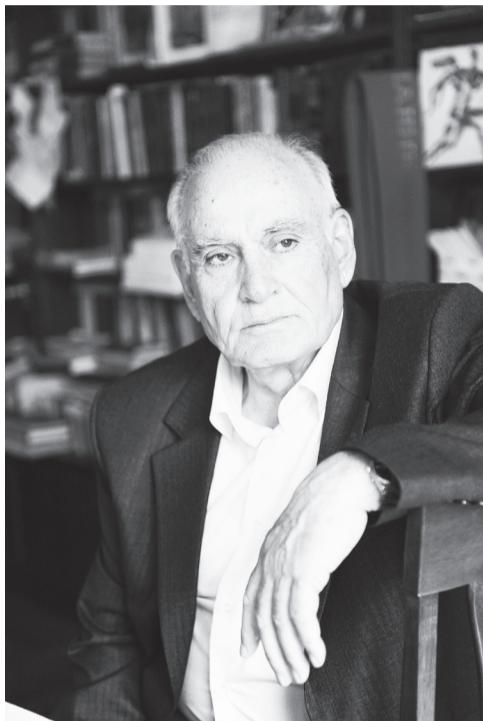
заушъомбгыуным тыйдэлэжъэн фае, — къыуагъ Болэкъо Аслынчэри. — Чыюпсир къеуухуумэним имехъанэ ныбжыкъяхэм къагурыоным тыпылъымэ, тинеушрэ мафэ нахьышу Ѣылъэнхыкъэ зэхъокышт. Цыфым ежь ылэшхъитуукъ яшшээрэм нахь фэсакышт, чыигыр риупкынэу ылэ къызэтыщтэп.

Мэзхызметшлэпэ еджаплэу Мыекъопэ районым итхэм икъелэеджаклохэм къызэралуагъэмкэ, чыюпсир икъеухуумэн дэлэжъэнхэр ежь-ежырэу къыхахыгъ.

— Ильэсич хъугъэ мы лъэныкъом фэгъэзэгъэ купым тызыхэти, — къауатэ я 8-рэ классым щеджэрэ Анастасия Корниловам, Виктория Доценкэм, Татьяна Погореловам. — Ильэс 50-м ехъугъэджеэр мы Ѣыфым зыпылъыр. Чыигхэр гъэтгысхъэгъэнхэм, зыгъэпсэфыгъо уахтэхэм ахэм адэлжэгъэним дэшхыхахырэп. Аужырэ ильэсчэм районым имызакъо, республикэм Ѣызэхашэр Ѣофхъабзэхэм тикип ахэлажьэ. Мыш фэдэ зэлүкъяхэм яшшагъяэхэм пстэуми апэу тэ хэхоньгъяхэр тэштих. Тыгъуасэ гупшигээ, гультигээ тиагъэм нахь хэхъо. Неущырэ мафэм тегупшигээним, тыкъээзыуучхээр дунаир къетуухуумэним тыфкэ.

**ГЪОНЭЖХЫКЪО
Сэтэнай.**

ЛЪЭХАНЫМ ИЖЬЫКЪАЩЭ ащыизэхэошлэ

Адыгэ литературэм чыпІэшхо щызыубытыгъэ тхаклоу, публицистэу, очеркхэм ятхын фэлазэу, джыри ныбжыкІэзэ СССР-м итхаклохэм я Союз ашtagъэу, литературэмкіэ АР-м и Къэралыгъо шүхъафтын тлогъогого кызэраратыгъэу, Урысыем итхаклохэм я Союз илтературнэ шүхъафтынэу «Образ» зыфиорэм илауреатэу, Урысые Федерациим культурэмкіэ изаслуженнэ ІофышІэу, шэныгъэхэмкіэ Дунэе Адыгэ Академиет хэтэу, Адыгэ Республикаем инароднэ тхаклоу Цуекъо Юныс лэшІэгъу ныкъом ехъугъэу адыгэ прозэм хъалэлэу щэлажъэ, иштыхъу Адыгейими, Урысыем инэмымкі чыпІэхэмии ащао.

гъер. Жэрийн народнэ творчествэм ижанрхэу таурыххэмрэ адигэ гүшүүэжхэмрэ тхаклом мышь къеклоу зэрэцгийн федагъяахэр къэлгъэн фае.

Кілехэм ящылэнхгъэ гъогу къызэрэхахырээр, цыиф зэфэгумэ-кым имытхыгъэ хабзэхэр ахэм къазэралтыгъэсирээр авторым къызэрэгурлыоу иапэрэ повесть къыштельягъо. Ашт игерой шъхьялахэр я 60 – 70-рд илжэсхэм

Аш къыкіләтъыктоу рассказхәр журналхәү «Зэкошныгъэм», «Литературная Адыгейя», «Смена», «Крестьянка», «Истоки», «Литературная Россия» зыфилохәрәм къащыхиутыгъэх. Тхыльзү «Күштүхъе чыжъэмә япшынаптәхәр» зыфилорәм (1975) къидәкъэгъэ рассказхәү «Хыалыгъу тәбәрыйдә тигъэжый», «Тигъэр лягәу къыдәкъоят», «Лызыдәмсызък къуадж», «Бәчмиззәишъәф» зыфилохәрәр Йофигъуо къаатыхәрәмкىи, зәрәтхыгъэ шыккәмкىи зәтекыйх.

Зэльашэрэ прозаикым итхыгъэхэм лъэхъаным ижыкъащэ ашызэхэош! э, аш имэкъамэренэу ахэлүкы. Сыд фэдэ лэшшэгүү чыжье къытегүшүйәми, илирическэ герой ыгу щыхъэрэ-щышшэрэр непэрэ мафэм ашкъырилхын, цыфыгум ихыкъырэ драмэр икъук! э зэхыуигъэшэн елъэкы.

Цуекъю Юнис творческэ гъэхъялгээр анахъэу зышишыгъэр прозэр ары, ашт ипроизведенишкохэү «Хымэ лыуз», «Къэшьуаклом икъам», «Гъучы Тыгъужьым итаурыхъ», «Щэмъюхъ», «Лакъом итамыгъ», «Лышшэжж» зыфилохэрэд Адыгейим имызакъо, зэрэ Темир Кавказэу щашлэх, ироманэу «Гъучы Тыгъужьым итаурыхъым» «Тхыиль анах дэгъу» зыфиорэ шүхъяфтыныр 1994-рэ ильэссым кыифагъяшьошагь.

Цуекъю Юнис ипрозэ я XIX-рэ, я XX-рэ лэшлэгтүхэм щылэгтээ тхъамык! Эгтэй шъхьа! Эхэр, Кавказ заор, кавказ лъэпкъэм, адыгэхэм къарык! Уагтээр къышгэлтэльгэх. Блэктыгъэмрэ непэрэ мафэмрэ къеклоу зыщизэхгээцгээ иповестхэмрэ ироманхэмрэ ахэт геройхэм ягупшисыхэмк! Э лъэпкъым ильяспэ къежжап! Эхэм зафагтээзжы. Txaklom итвроческэ стиль инэшэнэ шъхьа! Эхэм ашыц цыфхэм яшылак! Э къэгтээлъэгтогъяннымрэ лъэпкъ образхэм якъызэлүхнэрэ ашпъэрэ Монханс гарчирчирэ, блэгж

мэхъянэ зэраритырээр, лэуж
пчыагъэ кызыздыригъэубытызэ,
лэкъомрэ унагъомрэ къарыкъуа-
гъэм икъэлтэнкээ лъэпкъым
итарихъ кызыэрэлтигъэлсырээр.
Цуекъю Юныс тхыль 20-м
ехъу къыдигъэкыгъ. Иапэрэ
рассказэй «Къэкъожь, Титыу,
къэкъло-о-ожь» зыфиорэр ады-
габзэкээ 1961-рэ илтэсийн къы-
хаутыгъ. Зиклалэ зышлокодыгъэ
нэү бзыу цыкыл хъужыгъэм
фэгъэхьыгъэ адыгэгэ тхыдэжъыр
ары аш исюжет ньдлалса хъув-

пъер. Жэрийн народнэ творчествэм ижанрэхэу таурыххэмрэ адигэ гүшүүэжжэхэмрэ тхаклом мыш къеклоу зэрэгтигэ- федагъэхэр къэлгэн фае.

Аш къыкцэлтыклоу рассказхэр журналхэу «Зэкьошныгъэм», «Литературная Адыгейя», «Смена», «Крестьянка», «Истоки», «Литературная Россия» зыфиохэрэм къащыхиутыгъэх. Тхылъэу «Къушхъэ чыжкэм япшынальзхэр» зыфиорэм (1975) къидэхъэгъэ рассказхэу «Хъалыгыу тэбэрьдээ тыгъэжжий», «Тыгъэр лягэу къыдэклюяг», «Лызыдэмисыж къуадж», «Бэчмызэ ишъфээ» зыфиохэрэр юфыгъоу къаэтиххэрэмки, зэрэтхыгъэ шыкцэмки зэтекых.

Тхылъэу «Хымэ лыуз» зыфиоу 1985-рэ ильясым Москва урсысыбзэклэ къышыдэклюгъэм повестхэмрэ рассказхэмрэ къидэхъягъэх. Советскэ Союзым ис тхыльеджхэм джащыгъум амал яэ хъугъягъэ аш итвorchествэ нэйласэ зыфашиынэ. Повестьхэу «Хымэ лыуз», «Къэшшуюаклом икъам», «Шэккохъэжжым иаужырэ тэо мэкъэнч» зыфиохэрэм сюжет-композиционнэ гээпсиклэ гъашэгъон ял, тхэкцэ амал зэфшхъяфхэр ашыгъэфедагъэх. Тхаклом илэ- пэлэсэнгъэ зыкъызэриэтигъэр

къэхэм яшылэнгъэ гъогу къы- зэрэхахырэ, цыиф зэфэгумэ- кым имытхыгъэ хабзэхэр ахэм къазэралтынэсырэр авторым къызэрегурылоу иапэрэ повесть къышельягъо. Аш игерой шъхьа- лэхэр я 60 – 70-рэ ильясхэм яныбжыкцэхэр, Хэгэгу ззо- шхом хэлэжьагъэхэм якцалхэу Ѣшылжлаклэм игъэспаклохэр ары. Повестым игерой шъхьаэу, мэз академиер къэзыухыгъэу къуаджэм къэзыгъээжжыгъэ Лып- цэкью Орзэмэси, аш шу ылтэгъурэ Тыжыни, бывымэхъо фермэм ипащэу Хъаный, Сэ- тэнэекью Шыэуаеу Ѣшлэнгъэм гъогу псынкэ Ѣшлыхъоу «зи- шулъэгъуныгъэ иш чыжкэу мычъэрэри» янаасыг фэбэнэнхэ фаеу мэхкух. Кын зыдэмийльз- гъурэр, угукли пшхъяэки къэ- мылэжьирэр къабыл зэрэмыхъу- рэр ахэм къагурылоу фежье. Общественна юфыгъохэр, унэ- гъо клоцэ зэфыщыткцэхэр, шулъэгъуныгъэр зы шольтырэу Ѣшлэнгъэм зэрэшызэххэлхэр, ахэр зэрэзэпхыгъэхэр гурышэ шлагъоу повестым Ѣшпхырэкли.

Эмрэ шлумра зыщызэригъэу- тэктыхэрэ, псэ зыгыт дунаим фэсакынхэу авторыр къызы- щыджэрэ повестым философие гупшысэ куухэр зэрэшыпхыры- Ѣшгъэхэм даклоу чыюопсым цыфым ишылэнгъэ чыпцэшхо зэрэшиубытырэри нэрыльзгъу къытфешы. Я 70 – 80-рэ ильяс- хэмкээ адигэ литературам ге-

аҳэм къаушыхъатыгъ. Цуекъю Юныс ипрозэ ямышын-къяу хэлтыр, ащ икъегъэльэгъо-къэ-къеотэкъ амалхэм зэрхэхъуагъэр, лирическэ героим игущыиекъю сюжетыр зэрээхи-щэрэр ыкын блэкыгъэмрэ непэр мафэмрэ «зэрицэлэнхэр» йэрыфэгъу зэрэфхэхъурэр, гучээм тэлъынэсырэ псальэр илирикэ-психологическе стиль ильянныкъо лъяшну зэрээштыр мы тхылтым къыдэхъагъэхэм дэгъо ахэтэ-льяго.

Ангус лирическа прозам

роиклэу Лынцэкъю Орзэмэс къызэрэхъягъэр литературоведхэм хагъяунэфыкъю хүгуэ. Къыкъялтыкъюгъэ ильэсхэм Цуекъю Юныс ытхыгъэ повесть-хэм герой шъхьаалэу ахэтхэр ныбжыкъялэх, зикъарыу изэу, гутъэ йашуухэм аклэхъопсыхуу, зиакъылт къэклэре цыфых. Народнэ тхаклом ипрозэ къыхэфэрэ герой шъхьаалэхэр шынлыгъэлжых, тарихълэжых, археологох. Ныбжыкъялэхэм яобразхэр ары анахъэу ыгу зыпэблагъяэу итуулыгъэхэм ясюжет захашчалан

Адыгэ лирическэ прозэм ишьольыр ильэу тхыгъэ рас- сказхэмэр повестхэмэр яхб- зэхэр Цуекъом ІаубытыпІэ зэ- ришиыхэрэр повестэу «Хымэ лыузым» Іупкіу къыхэцы. Ау ащ даклоу ежь тхаклом ихудо- жественнэ дунэеppлыки, иамалыкіэхэри мыш хэтэлъагьо. «Хымэ лыузым» хэт цыфхэр ежь авторым ыгукіэ пэблагъех, итхыгъэхэм ясюжет зэхэцшатпіу афишыыхэрэр. Повестэу «Къэ- шуяуком икъам» зыфиорэм игерой шъхьаэ научнэ юфышІеу, ныбжыкІеу Жанэкъо Къасым. Ар нравственнэ юфыгъохэм лъэшэу агъэгумэкы, цыфыгъэр, нэхъоир, гукэгъур къызэрэлы- хыгъэрэм ыгу агъеузы.

Къулжэм шыпсәурә ныбжы-

геройхэм ялэклоц гупшысэхэм, язеклоц-шыклохэм мэктэ-мактэ-зэ ахэм яцыфыгъэ напи, яшэн-хэри къашэльягъох.

Хэрийн музейтэй болох
Повестям хэт геройхэм ялсан
клоуң дунай, ахэм агу ихынкырээр
монологхэмкээ кызыеритырэм
дыкыгъоу психологическэүү
авторым ахэр егъэпсих. Жан-
къом музейм юф щыдээышшэрээ
Индаррэ Тэтэршэссыкъомрэ
яятецльэ-яупльээки, яшэнкли зэхэ-
гъэклокиэгъуаехэу, гум кынэнж-
хэу тхаклом егъэпсих, цыиф
хялэл, цыиф бэрэчэтимрэ (Ин-
дар) тхягальэпц-гьэпцлалэмрэ
(Тэтэршэссыкъор) яобразхэр
зээлыгытэу кьеgъэльягь.

Повестным джыры зы нравственнэ юфыгъо ин Цукъом кыышчелэти: хэта цыф шыгыпкъэр – лъэпкъым кын кыфыкъокимышхэх ехүурэ юф ымыгъэгумэх кырэр ара, хяууми ихэгээгү фэшьыпкъэр ара? lüpk!эу къэтыгъэ хъугъэ къумалэу Къэзаныкъо Оркыяжъыерэ Жанэкъомянэшэу фашистмэ якодылэгъэ Къаймэтыхъо Щэбанэрэ къызыщышхэхэрэ джэгур: Оркыяжъые нэмэйц офицерым зыфигъэцынклоу лъэгукъэтын зыфешымэ, Щэбан илгыхъужж къаштюкэлэх ахэм апэуцужы, илгыгъэ-гүшхуагъэк!э пыймэ атекло, ыпсэхельхъа.

Гуманизмэм ифилософие щыгъельшыгъэу, лъэныкъуаклекіә ар къыштытыгъэу хъугъэ драмэ ин зыхэлт повестю «Шэ-клохъэжъым иаужырэ тэо мэ-къянч» зыфиорэр. Хъугъэ-шла-гъэхэмрэ образхэм язеклеки-гупшысаклехэмрэ гъэшлэгъонзу мыш щызэптигъэфагъэх. Къэгущы-лэрэп нахь, шекло хъэжъэу Брунэ зэкіә къыгурэо, зэкіә ельэгъу, зэхешшэ. Хъэм иобраз цыфы-гъэм, гуклэгъум, шум, ем яхыллэгъэ гупшысэхэр шхъэм къыр-реяхъэх. Цыфыр зыфышилэм – шүшлэнным фэхъазыра, хъауми гунахъышлэ-губъэнзехъэу щылэнэу къэхъугъа плou ургэгушысэ. Цыфыр арэп, хъэр ары шум, шылыкъэнэгъэм язехъакло хъурэр. Гсэушхъэмрэ цыфымрэ язэфышитыклехэр, язеклияклехэр зызедгъапшэхэкіә, тхаклом хъэр нахь лъэгэлэ иним зэрэтири-гъэуцорэр нафэ къытфэхъу.

(1997) зыгирээмжэ къуаджку Къургъокъуаэр Шыблэкъохъя-блэрэ ашыгсээрэ ллэкъоллэшхэу Гүккэмыкъохэмрэ Дэгъунэкъо-хэмрэ ядунай тхаклом тыхещэ. Быслымэн ыкъо Азмэтэу лыжъ хъугъэу, Iэ лъэныкъо зыпымы-тыжъэу я 60-рэ ильэсхэм зи-къуаджэ къэзигъээзэжыгъэм ичемодан дэлтэу ичилэжь къыхыжыгъэр ахъщэп, ды-шьэп, данэп – аш дэлтэир Гъу-къэмыкъохэм яллэкъо тамыгъ, дунаим зехыжыштым нэс ар аш къыухумагь. Мыш епхыгъэу мэхьу авторым шлэжым ифилософиеу романым щыпхыри-щырэр: джа цыфыгъэ иним изэфагь, ильэшыгъ, игутгэ лъаг тхамыклагъор къызыщебэкъыре щылэнэгъэм ылъэпсэ пытэр. Гушхъээ kluachlэу цыфым къы-зыкъуигъотэжъэу напэр зыуки-бзырэм непэ къызнэсигъэми Цуекъо Юныс ынаалэ лъэшэу тирегъеты.

Психологизмэ куу хэлъэу Брунэ илэктоц дунай аш кьеты, фольклорым къыхэхыгъэ параллелизмэхэр, лэктоц монологыр, «поток сознания» зыфиорэр лэпэлэсэнэгъэшхо хэлъэу егъенфелэх.

Щылэнгъэмрэ цыиф психологииемрэ авторым дэгъоу зэришлэхэрэр, ныбджэгүньягъэмрэ шүльзэгъумрэ алкырырьт клаучлэр цыиф зэфыштыкэ дахэм зэрилъапсэхэр аш иображен хытпягъяасы. Цүекъю Юныс

Юфыгъуабэмэ, лъэнкъуабэмэ къатегушыл шоигъоу, лъэхъаныбэ гупшисеклэ зэришаллэу, ретроспекцием романхэм защиритэу къыхэкы. Тхаклом игеройхэм гузэхашлэр, гум ишьэф лъылэсыре псальэр къурахъакы.

Романэу «Гъучы Тыгъужым итаурыхъ» иапэрэ пычыгъоу «Къэзигъэзжэрэ ижырэ шыухэр» зыфиорэм ииожет зэхэшаплэ фэхъурэр ашьэрэ еджаплэр къезуухы пэтэу археолог ныбжыкылэу Мэзлэкъо Сэт. Мэзлэхъохэмрэ Чылэстэнхэмрэ джэгъогуныгъэу азылагу ильэр ары конфликт шхъаалэу аш щихъурэр, джары Сэтре Нэймээрэ ягхэль 1шлухэр зыгъэлодырэр. Мы романыр тхаклом анах къидэхъугъэхэм зэрещыщыр къэгъэн фое.

Цуекъо Юнис иобразхэм реализмэм нахы романтизмэр нахыбэу лъапсэ афехъу. Ар къизхэкырэр ныбжыкылэхэм ядунаи нахыбэрэмкэ аш къизригъэлтагъорэр, ахэм адиштэрэ лирик-романтическэ къэгъэлтэгъоклэ амалхэр мышьыжъэу зеришштыхэрэр ары. Тарихыр непэрэ мафэу къизыгетуущырэри лирикэрэ романтикэрэ зыхэль стилэм зерешаллэх, архаизмэрэ ыгъэфедэхэрэри а романтическэ шольтырим щыщыр.

Адигэхэм лъэпсэхъэм, къарыкуагъэм къазерафагъэзжырэм романыр ехылгъа. Лъэпкыим гъоогоу къарыкуагъэр Урысынэм политикуу зерихъэрэм бэкэ зэрельтыгъагъэр авторым лупкылэу къизэшүехы. Совет хабзэм ильэхъан дахышецтгээ идеехэу зэфэдэнгъэр, колективизмэр, нэмикхэр критикэм къэгъэлтих, аклэнаклэу къыхэкы. Кавказ заом ильэхъан чылэхэр зэрэгээстыгъэхэмрэ Краснодар псыбуытылэр ашы зэххум адигэ къуаджэхэр зэрэгкощыгъэхэмрэ зэфегъадэх.

Романыр имехъанкэлэ игъэлтэгъэ къелотаклэм тетэу, жанрэй иэмкэ «роман-сказание» зыфиорэм фэдэу гэпсыгъэ. Тхыгъэм мэхъанэ куу илэу, драматизмэр къешэлтигъэу, адигэмэ яфиолософскэ гупшиси, ясоциальна зэфышикы, ятарихы дэгъоу щыпхырышыгъ. Цуекъо Юнис ироманэу «Гъучы Тыгъужым итаурыхъ» зыфиорэм адигэ литератуурэм имызакью, урыс литературеми чылпэ гъэнэфагъэ щиубытыгъ. Романыр хэгъэзгээ социальнэтариих мэхъанэм клочэ ин зэрилэр, блэктигъэ лъэхъаным нэмикхэр, непэрэ мафэмий адигэхэм щылэклэ-псэуклэу, зэфышикылэу яэр сурэтэу автомыр тинэгү къыкелгъацо.

Романхэу «Щэмюхъумрэ» «Гъучы Тыгъужым итаурыхърэ» зэпхыгъэхуу Цуекъо Юнис ыгъэпсыгъэх. 2004-рэ ильэсийм «Кавказская дилогия» ыцлэу романитлур зидэт тхылтыр урыссыбзкэлэ къыдэгъыгъ.

Цуекъо Юнис тхыхыкылэ «Хуапсэрэм ыпсэ къодырэп» зыфиорэр бэмышэу къыдигъэшкыгъ. Зэхъокыныгъэхэр зыфэхъуэгъ романхэу «Хымэ луузымрэ» «Къэзигъэзжэрэ ижырэ шуухэрмрэ» аш къидэхъагъэх. Джыдэдэм народнэ тхаклор зууж итыр Хъанджэрые фэгъэхъыгъэ романыкылэу «Мыштэ ашыжыгъэ полковники» зыфиорэм икъын дэгъэлтих ары.

ПЭРЭНҮҮКЬО Къутас.
Филология шэнгэхэмкэ доктор, профессор.

Псычэгъ дунаир

Псычэгъ ушэтынхэр ашыхэу Адигеим апэрэу зыщырагъэжъагъэр гъатхэр ары. Дайверхэм щыкъ псыыгылээм ычлэ зыфэдэр зэрагъэлэгъуагъ, цыфхэм алэклэ ашыгъэгъэ пкыгъохэм альхъуагъэх.

Никель къызщычахыщтыгъэхэ шахтэхэу джы псыр зэрүуцаагъэхэу псеуплэу Никель зыфиорэм пэммычжэхэм научнэ-уштэкло экспедицием бэдээгүй мазэм юф щишлагъ.

Джы Пшызэ 1шюю щызэлтэшээрэ дайверэ Эрнст Антоновым блэктигъэ тхамафэм псыхью Шхъэгушаа ычлэ зыфэдэр зэригъэлэгъугъ, сурэт халамэтхэр псычэгъим къыщырихъгъэх. Ар зэхээхыгъэу зымыгъэшэгъуагъэ 1шгэ-благъом къикыгъэп.

Аквалангистхэм, хабзэ зэрэхъуэу, хыхэмрэ океанхэмрэ ачэхэр ары къаплыхъэхэрэ. Къушхъэм къечьхырэ псыхью ычлэ мыйжошхор эзэрхэлхэм къыхэкылэу ухэхъанкэ щынагъ. Джары дайверым Шхъэгушаа

ычлэ зыкъышилпльхъанэу зэрхыгъэр бэмэ зыкълагъэшэгъуагъэр.

Чылпэу къыххыгъэр Хаджыкъо къушхъэе тлоклэ зэжур ары. Мыш дэжым псыхью зыдэчырэ мыйжо нэпкхэр метри 5 — 10-кэ щызэпчыжъях.

Эрнст псычэгъим тлогогого чэхъагъ. Псы шхъашьом ыкылэгъэкэ температурэу псым илэмрэ псыхью зэрчээрэм ипсынклагъэрэ ыушэтынхэр фэягъ. Аш къизэриорэмкэ, псы шхъашьом фабэу градуси 6, чылгъэгъэкэ градуси 2 илгэгъэр. Псыхью чэгъым зыкъышилпльхъанэу зехыгъагъэр шэгъогъум и 17-р аргигъэ, а мафэм джыри фэбагъэ, жыгъбэшхори къежэгъагъэп. Дайверым къизэриорэмкэ, Шхъэгушаа ычлэ къы-

плытхъанэу зыфэягъэр бэшлагъэ. Аш пае псыхью нах къыкльчыфэ ыкылэ псеу дэтым зыкье-укъэбэзифэ ежагъ. Псы чэгъым зехым, зэм такыр 28-рэ, ятлон нэрэм 23-рэ къычлэтигъ.

— Псым икууагъэ метри 6-м нэсэштэгъ, — къылтагъ Э. Антоновым. — Сызышхыгъэ чылпэу къыщыублагъэу икъежээпэе лъэнэкылэ метрэ 50, зэчэхъэрэ лъэнэкылэ метрэ 80 фэдэз къэсплывхъагъ. Чылпээр гэшэгъоны, тапэклэ джыри аш къифэзгээзэжынэу сифай. Нах дэгъоу зызэтебгээ-псыхьюэ, нэмиклэ чылпэхэри къэпплывхъанхэ плъэкишт. Псыр къэбзагъэ, хыпс шхъуантэлэ фэдагъ.

Къушхъэ псыхью ычлэ къы-

щызыкъухъэгъэ дайверхэр мэклэ дэдэх. Э. Антоновым пшъерыльэу зыфигъэуцхыгъагъэхэм ашыц Адигеим ипсычэгъ дайвинг щызэхэпшэн плъэкиштээ зэригъэшэнэир. Ежым къизэриорэмкэ, аш фэдэ юфыгъом уфэхъэнэир джыри жы. Аш фэшхъяфэу псычэгъ дайвингыр къыхэзыхъхэрэм апэралшэу юф адэпшэн, бгэсэнхэ фое. Аш ухяти мылькуи ищылагъ.

Эрнст къытырихъгъэ сурэтхэм нэмиклэ дунэе шылыкъ узыхащэрэр. Ежыр Краснодар щыц, дайвер 1шпэлас, псычэгъ ушэтынхэмкэ специалистэу альти. Урысые географическе обществэм хэт, дайв-клубэу «Акулэ шуцлэм» и Темир-Кавказ къутамэ ипаш.

Мэштийкэ ашыгъ

Адигеим мэштийкэ 47-рэ ит, Краснодар краим щылэр 6. Ахэм джыри зы къоджэ мэштийкэ къаххэхуагъ, ар Пшычэу (Шэуджэн район) щыпсэухэрэм зэхалхъэгъэ мылькумкэ ашыгъ.

Мэштийр шэгъогъум и 22-рэ къызэ-уахыгъ. Апэрэ тхэлэльэу мыйш щашыгъээ Адигэ Республикинэ тхаклорэ Пшызэ шьоллырэ ашыпсэурэ быслымэнхэм я Диндэлэжъанпэ къикыгъэ купэу муфтиеу Къэрдэнэ Аскэрбий зипшагъэр хэлэжагъ.

Пшычэухэр джынэс мэштийкэ къоштыгъэх, джы мэштийкэлэ къилэ гупчэм зыкъыщызыгъэгъэм нэбгыри 100 фэдэз чэфэшт.

Тхэлэльэу ялэ зэрэхъуэгъэмкэ Пшычэу дэсчэм тафэгушоу, зыгу къабзэу аш къекуалэрэ пэпчээ ильэхъэр Алахъалэм нэсийнхэу афээтэо.

Зыгъэхъазыгъэр Шъаукъо Аслынгуш.

Фестивалыр

Гъашэгъоньшт

Тыгъэгъазэм иапэрэ мафэ зичээзыу фестивалэу «Адигеир: къушхъэ тхагъохэр» зыфиорэр зэхашшэйт. Ар ятлонэрэу къалэу Краснодар щылэ щэпэ-зыгъэпсэфылэ зэхэтэу «СБС Мегамолл» зыфиорэм щыклошт.

Фестивалыр зэхэзшээрэ компанием ыцлэри «Адигеир: къушхъэ тхагъохэр», аш 1шпэлэгъу фэхъуэт Адигэ Республиком зеклонимрэ зыгъэпсэфылэхэмрэ и Комитет. Ахэм ыцфыбэ зыщызблэхъирэ щэпэ иным фестивалыр щырагъэхъэлэшт Адигеим ичылпэ гэшэгъоньхэм, лъэпкъ культурэм ибайнигъэ, ичылопс хъаламэт нахыбэу нэйуасе фэшыгъэнхэм пae.

Нэмиклэу къэлпштээ, юфхъабзэу зэхашшэр къэгъэлэгъон мэфэл хууэт. Программэу агъэхъазыгъэм хэхэх къашхъохэр, орэдхэр, къэлэцыкль спектаклэхэр. Лъэпкъ шыуашэм диштэу 1шкэ ашыгъэ пкыгъохэр ермэлтийн щашшэштых. Хъаклэххэм, зыгъэпсэфылэ чылпэхэм ыцфхэм зыщагъэпсэфышт, зеклон хъызмэтэм фэгъэхъыгъэ лъэгэхъуэт Адигеим ичылпэ гэшэгъоньхэм, лъэпкъ культурэм ибайнигъэ, ичылопс хъаламэт нахыбэу нэйуасе фэшыгъэнхэм пae.

Фестивалыр зыфытегъэпсэхъагъэр Адигеим ибайнигъэ ыцфыбэмэ арагъэшэнэир, чылпэ къэбзэ дахэхэр арагъэлэгъунхэр, зыгъэпсэфакло къытфаклохэрэр зэрэклэмыгъожыштээр агурагъэеноир ары.

УПСАУНЭУ УФАЕМЭ

Зэрэшум имызакъу...

Бэмэ яклэсэ, зэбгүкогьое пхъэшхээ-мышхъэр – гранатыр, аш шуагъе хэлтыр ары непэ зигугуу къэтшы тшоигоор.

Чыг мыин дэдэу е куандэу къэкыре гранатыр жъоныгьо-кэ-мэкьюогу мазэхэм къэгьа-гэх мэхкуу дэхэ дэдэу, къып-кээрэ пхъэшхээ-мышхъэм ижо зыхурэр ыоныгьо-чъэпьюогу мазэхэр ары.

Цыфым ипсауныгъекэ ишк-лаяа бэ аш хэлтыр: шуюущи-

гъур, витаминэ С-р, органическэ кислотэхэр, дубильнэ веществовоху нэгъу-къэтый зэхтэхэм уз горэ ялэмэ зишугъе къаклохэрэр. Гранатыр ыээнным ыльянкыок шуагъе хэлхэм лъапсэ афэхью шенгыгэлэжхэм къихагъещирэр марганцэм-кэ зэрбаир ары.

Башлагъе агъенүнфыг гранатыр ипс дэгьео узэригъашхэрэр, цэлтыр мыузынныкэ зэрэамалышур, нэгъум ыпилэгту зэрэфхүрэр, «лоф зэрэригьашэрэр», вещество зэблэхуугъэнэр (обмен веществ) зыпкэ зэрэригъеуцорэр. Мыхэм ямызакъу, а пхъэшхээ-мышхъэм ипс узыр хигъэжьюкын элэккы, плыр-стыр узым елэ-

зэгъэнымкэ амалышу. Ары тэхагъу узыр (лихорадкэр) къызэутэкыгъехэм ар бэрэ агъефедэнэр зыклалорэр. Гъемэфэ фабэм псыбэ уемышномыкэ ылпылэгту мэхуу гранатыр ипс. Народнэ медицинэм къызэриорэмкэ, бзыльфыгъэ зэпкваджэхэм къашхъялэшт гыныплтым е пхым (морковым) къаклэфыгъе псым гранатыр псыр хагъахъозэ ешхомхэм.

Шуфасакъ, щынагъо! Гранатыр ыкы аш къыкэфыгъе псыр зынэгъу узыхэрэм амы-

гъефедэмэ нахышу (пхъэшхээ-мышхъэм ижо хуугъапэу, лэшоу щитмэ, тэлкү дэдэ ашхымэ хуушт).

ИЭЗЭКИЭ АМАЛЭУ ИХЭР

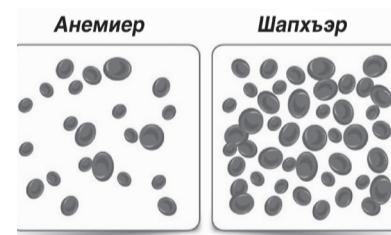
Чыихъыр ✓ (ангинэр)

Гранатыр къыклоцыкыре къэхэр дэгьео бгэгъушынхэш, шъэбэ дэдэ мэхууфэхэ зэхэ-пхъаджэштых. А хаджыгъэм щыщ джэмшишхъэм псы стечан къэлкэныш, тақикы

10-рэ къэбгэжъошт. Тэлкүрэ ар щыгъетыныш, «зебгэгээ-сэфыныш», чим тэлкү-тэлкү ибгээччыхъээзэ пшышт.

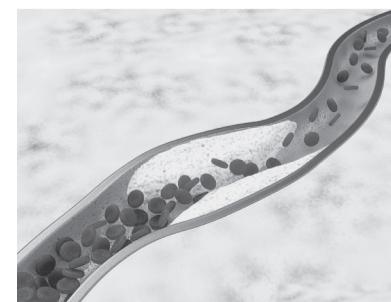
Лыр ✓ маклэмэ

Ашкы гранатыр ипс федэу къело народнэ медицинэм. Ушхэнкэ такъик 30 – 40 иэу гранатыр псым стечан е стечаныкюо уешъозэ пшымэ, лыр аш къыгъебаишт.

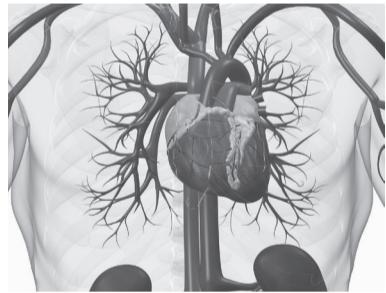
✓ Атеросклерозыр

Мы узымки ишугъе къэк гранатыр къыкэфыгъе псым щыщэ зы стечан-стечаниту мафэм ипшүүзэ пшымэ.

✓ Гу-лывантфэ уз зиХЭМ

Аш фэдэ гумэкыгьо зиХЭМи гранатыр ипс агъефедэмэ ишугъе къэклоштэу elo народнэ медицинэм. Мэзицым къыклоц

пчэдьжышхэ пшынкэ сыхшат иэу гранатыр зигъо хуугъапэм ипс лэшу стечаныкюо уешъон фае.

✓ Бэрэ пскэхэрэм

Мыщкэ амалышоу народнэ медицинэм ыльятэхэрэм ашыщ гранат шуампэр.

Ар (шуампэр) уупкэлтэныш,

аш щыщ джэмшишхъэм псыжко стечан къэлкэншт. ышхээ теплуагъе ар щыгъетыщт псэу къэтэйр шэллэвшо мэхууф. Мафэм зэ а псым федэ стечаным изэу (гъэфэбагъе) уешъомэ, пскэнир нахь макэ хуушт.

Шунаиэ тешъуд! Зышишъумыгъэгъупш!

Ильэсипи I пчагъэхэм народнэ медицинэм ишъэфхэр зээгъашу, ахэр зыгуоихэу, тхыль шыгъеу къыдээзгъэ-къихэрэм къызэрхагъэцырэмкэ, таубытэгээ пытэ хэлъеу къызэрлорэмкэ, сид фэдэрэ Iэзэгъу уци, къэлкүхэрэри зэрахэтэу, шуагъе къызитыщтыр врачэу къыолазэрэм узыр тэрээзу ыгъэунэфыгъэмэ, аш къызэриорэм тетэу узэIэзэжьынэ, диетэу къынфагъэнэфагъэм утемыкIымэ ары. Врачыр ары узыр зыгъэунэфын ыкы народнэ медицинэм иамалу бгъефедэмэ хууштры къыозыIон фаер, ор-орэу узэIэзэжьынэр щынагъо. «Золотое правило медицины» зыфаорэр зышишъумыгъэгъупш: сид фэдэ врачи, ар медицинэ шэнгъэхэмкэ докторми, ежь-ежьырэу зэIэзэжьырэп, къеIэзэрэ врачым шокIимыIэу ар екIуалIэ. Псауныгъэ Тхээм къышьует!

Нархэр

— Доктор, оды зысымыши хууштэп, къысфитхык ашкэ зишугуа ѿ къысэкыщт горэ.

— Ар лофэп, шомыкI къынфистхыкыщт .

— Таблетка, хяуми порошока ар?

— Дэзохэм арьль. Вагонхэр уунэкыщтых.

***

Упсаоу, уз зыпари уимыэу зылытээрээр военкоматын чэс врачыр ары.

***

— Къынфистхыкыгъэ Iэзэгъу уцым ишугъе къыокыгъа?

— Лъэш дэдэу. Сятэшым ымышахэу ар ришүүгъети, сэ зыр ары имыльку къыз-фэнагъэр.

ГущыIэ щэриохэр

Псауныгъэр — зэкэри узэу, ау врачым дэжь умыкёнэу куучайэ джыри зыхэогъотэжьынэ ары.

Врачыр сымаджэм зыдэгущырэм ыуж нахь псынкэ хуугъеу зыдимышэжьырэмэ, аш дэгущыгъэр врачэп.

В.М. БЕХТЕРЕВ.

Нэкүубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЖАКИМЫКЬО Аминэт.

Шэныгъэлэжым иепльыкI

Духовнэ дунаир нахьышу хъуныр

Духовнэ шэныгъэм имэхъанэ нахь ины къэзышырэр непэ тызхэт щылакэм гумэкыгъоу ё щынагъоу къихэхъагъехэр ары. Ахэм нэрыльэгъоу яшуагъэ къизэрэмыккорэр тэшлэ, ау хэкыпэхэр джыри къэдгъотыгъэхэп.

Непэр мафэм Интернетыр зэрэштыгъэм нахьыбэрэм ты- рэгүштийэ. Адэ сыдигъуа непэрэ щылакэр зыфэдэр зызэхэтфы- щтыр?

Етлани, зы щынагъо ику фэ- дизэу зыдэтымышэжьиэ, ти- щылэнгъэ къихэхъагъ. Ахэр зэфэшхъаф сектэхэу, «духов- нэ» лъэнэйкъомкэ къикыкъээ цыфхэр зыхээзэхэрэй ыки яшошхуныгъэ зэшьизыгъак- хэрэр ары. Мыш дэжьыр ары духовнэ шэныгъэ шыпкъэм имэхъанэ нэрыльэгъу зыщы- хурэр.

Адэр гумэкыгъохэр нэрыльэгъу дэдэу щымитхэми, зэ- рагэу къахырэр нахь маклэ. Ареутштэу зыкэхъурэр, непэрэ щылакэм диштэ фэдэхэу, ау зэхъокыныгъэ зэфэшхъафхэр ямэхъанэ къидгурылонэу игью тимыфээ, тищылэнгъэ къихэу- цох. Ахэр къизхэкъихэр, сэ сишошыкэ, «глобализация» зыфалоу лъяпкъ зэфэшхъафхэм яшэжьи, якультури ишапхъэхэр зэшьизыгъакхэрэй ары. Етлани, лъяпкъыр маклэ хуягъэш, ас- симиляцием ифэмэ-бжымэхэр нахь къихэшыхъ хуягъэ. Ар дэгъоу къэзигъэлэгъохэр мен- тальнэ зэхъокыныгъэхэу ти- лъяпкъ шэжь къихэхъагъехэр ары. Тильяпкъ итарихъ уасэ фэтшы зыхъукэ, чыжьэу тэла- башь, тапэкэ тызыфэдагъэм тырыгушоу, тихабзи, тыбзи

зэрэштыгъэм нахьыбэрэм ты- рэгүштийэ. Адэ сыдигъуа непэрэ щылакэр зыфэдэр зызэхэтфы- щтыр?

Етлани, зы щынагъо ику фэ- дизэу зыдэтымышэжьиэ, ти- щылэнгъэ къихэхъагъ. Ахэр зэфэшхъаф сектэхэу, «духов- нэ» лъэнэйкъомкэ къикыкъээ цыфхэр зыхээзэхэрэй ыки яшошхуныгъэ зэшьизыгъак- хэрэр ары. Мыш дэжьыр ары духовнэ шыпкъэм имэхъанэ нэрыльэгъу зыщы- хурэр.

Сектэм щылэжьэрэ цыфхэм яшыпкъапэ къизэрэшшытэр Тхъэм еплъякэу фырялэмкэ упчэ зафэбгэзэкэ ары. Хэу- шхъафыгъягъеу, нэмык динхэм агэлээпээрэхэхэм ацэ кье- по мыхуутау, етлани ежхэм анах дэгъоу духовнэ тоххэр зэрахьэу къизалокэ, яшлэнгъэ чыжьэу зэрэнэмисырэй ыки мылькур Тхъэм ышшэ зэрашы- рэр къенафе.

Гукъау нахь мыхшеми, цыф- хэр сектэхэм ахэхъэх. Къэлгъэн фае, сектэхэм ашылажхэхэрэм ягушылэхэр дахуяа гъекэрэлкагъя- хэу, нэмык духовнэ шэнгъэ щымылэу алоэ, цыфхэр зыл- пащэх.

Тапэкэ зигугуу къэсшыгъэ- хэм къагъэльгъо цыфхэм ишы- лэнгъэ ушетынэу ылпэкэ къи- кырэр зэрэбэ дэдэр. Дунаим

тикъызытеххорэмрэ тызыщех- жырэмрэ азыфагу илтыр нэ- гъэуплэгъу фэдиз нылэп. Адэ, а охтэ лъялпэу Тхъэм къыти-

тигъэр цыфыгъэ, шыпкъагъэ, къебзагъэ тхэлъэу зэрэдгээ- гуриоштэр? Арын фае ушетын зэфэшхъафхэмкэ Тхъэм ты- къыгъэущимэ шоигъоу тищыл- лэнгъэ къызыклигъэпсырэй. Аш фэдэу тапэкэ къикырэр бэ: тысымаджэу къихэкы, къи- нигъо зэфэшхъафхэри тэш- чых, тищылэнгъэ ильэнэйко постэуми тигу римыхынхэри къаахэфэх.

Гъэшлэгъоныр, цыф постэури дэгъоу щылэнгъэ фай, духовнэ шэнгъэри ыгъотимэ шоигъоу ахэтэри бэ. Ау ар зыщыбгъо- тыштэр, зэрэбгъотыштэр ыки аш ушетылэгъу ылпэкэ къикышт- хэр зылшэрэй маклэ.

Духовнэ гъогум тэхьашт цы- фым дэгъоу зэхиин фае: сида а шэнгъээр зэришыкагъээр, сида шири ыгъэфедэштэй? Мыш дэжьым анахьэу узыфэсакын фаер, духовнэ шэнгъээр къыз-

иэхэхэй, адэ цыфхэу аш фэдэ шэнгъэ зимылэхэм заре- гуулшэ, анах лушу зельтэжьы, рэгушо.

Аш фэдэ эклоллакэм къы- гъэльгъохэрэ цыфхэу духовнэ лъэнэйкъом зыфэзигъэзагъэр джыри ику фэдизэу зэрэфэ- мыхъазырэй ары. Етлани къы- дэллэйтэн фаер, нэбгырэ пэчч- ишылэнгъэ къыхихыгъэ еплъя- кэ шхъаф ил, аш къыпкъыры- кэ гушхъэлэжьыгъэ гъэнэ- фагыи лэхээль. Ахэр тэрээмэ, мыйэрээмэ зэрэзэхэфын пльэ- кыштэр духовнэ шалхъэхэу ильэс мин пчагъэм цыф луш- хэм зэфахыссыжьыгъэхэу щы- лэнгъэхэй ары.

Икэлхүм гъэзетеджэхэр щы- гъэгъуазэхэм сшоигъу Америкэм исыгъэ тхаклоу, философхэу Ог Мандино цыфхэм идунэеоплъя- кэ зэрэштын фаам ехыллэгъэу ытхыгъэхэм:

Я встречу этот день с любо- вью в сердце;

Теперь я буду смотреть на все с любовью, и это будет мое новое рождение. Я буду любить солнце, согревающее мое тело, но также и дождь, ведь он очи- щает мой дух. Я буду любить свет, он указывает мне дорогу,

но также и тьму, за то, что она является звезды. С радостью при- му я счастье, ибо оно делает сердце щедрым, но стерплю и тоску, так как она делает душу открытой.

Я буду отзываться с похвалой о врагах моих, и они станут моими друзьями, я буду под- держивать друзей, и они станут мне братьями. Я найду повод каждого одобрить хоть в чем- нибудь, но труд выискывать причины для злословья — не для меня. Если у меня появится намерение осудить, я при- держу язык.

Адыгабзэкэ зэсэйдээжьыгъэп имэхъанэ къэзгъянэ сшоигъу. Мандино игушилэнгъэм купкъеу аклоцылыр: сида фэдэ тапэкэ къикыгъэми, Тхъэм тыфэрэзэу тыгукэ тштэн фае. Гур къабзэ зыхъукэ еплъякэу тиэри нэ- фыщт, тинури нахь дахэ хууцт. Етлани, тэ дэеу тхэлъыр ары дэдгээзижын фаер. Нэмык гъогу щылэн фаеп, сэ сишо- шыкэ.

ПЭНЭШЬУ Аскэр.
Гуманитар ушетынхэмкэ
Адыгэ Республика институ-
тум иофиши.

Гъэсэнгъэмкэ къэбархэр

Бгээфедэ мыхъунэу
альйтэ

Тэхъутэмийкэе районымкэ къуаджэу Пэткэу (Новая Адыгея) дэт гурыт еджаплэу N 27-рэ ипащэхэм унашьо ашыгъ Вацапын хэхъэрэ класснэ купхэр аш къихэкынхэш, «Дневник. ру» зыфилорэм хэхъанхэу. Непэ аш щылакъеу соцсетхэм ашытегушилэнгъэх.

А унашьо шэкюгъум пээ ипащэу Къэрэтэбэнэ и 20-рэ еджаплээм ышта- Мыхъамодэ къызэрил- гъэмкээ классхэм япа- рэмкээ, унашьо зыфэгъэ- щэхэр ны-тыхэм якупхэу хыгъээр тофшын, тоф- Вацапын хэхъэм ахэ- шаплээм яхыгъэу зыте- лэжъэнхэ фитхэп ыки ягушылэхэрэ къэбархэр ны-тыхэм ячатхэр «Днев- ары. Вацапын официаль- ник. ру» зыфилорэм къы- нэ къэбарын икъекуаплэ- щызэуахынхэ фае.

Мы тофшынкэ ны-ты- фэдэ къэбархэм апае, хэм яшошхэрэ зэтэ- гушылээм пae, ны-тыхэм фыгъэхэх хуягъэ. Зыхэм якалэ зереджэхэрэ аш- джаплээм ипащэхэм аш щылакъеу ашытегушилэнгъэх. Ихэрэр «Дневник. ру». щтхэм ежхэр фитхэу зыфилорэм арэу щытын alo. Нэмыххэм а уна- фае. Къэрэтэбэнэ къызэ- егъэдхэн, тофшынкэ рилорэмкэ, кълэе- гъяа- хыылэгъэ къэбархэр джэхэр шхъафитэу Ва- «Дневник. ру» зыфилорэм къыгүй- аш, ахэм зыпари рэ сайтын итынхэ фае альэкынхэ, ахэм зыпари альйтэ.

Тэхъутэмийкэе район официальне къэбар ны- администрацием гъэс- тыхэм арало зыхъукэ, ныгъэмкэ и Гъэлорынша-

Адыгабзэр куоу
ашызэрагъэшшэшт

Адыгабзэр къэухумэгъэним, аш хэхъоныгъэ егъэшшыгъэним ыки ёгъэдхэн тофшын тэрээзу зэхэшэгъэним афэлэжьэрэ Проектнэ оффисын зэхишэрэ тофхъабзэхэм ашыщ пилотнэ еджаплэхэу адигабзэр нахь куоу зыщызэрагъэшшэштхэм якызэуухын.

АР-м гъэсэнгъэмээр шэнгъэмрэ шэнгъэмрэ и Министерствэ зэким- ки пилотнэ еджэ- пли 4 къихихыгъ: Адыгэ Республика гимназиер, Мые- къопэ гимназиер N 5-р, Мые- къопэ гурьт еджаплэу N 2-р ыки Мые- къопэ гурьт еджаплэу N 7-р.

Непэ Мые- къуапэ иеджа- пэхэм зэкимээ программэхэу «Адыгабзэр къэралыгъуабзэу» ашыкы «Адыгэ литературур үр- сээзжээ» зыфилорэмкэ ашеджэх. Еджэпли 4-у ахэм къахахыгъэм яублэпэ классхэм адигабзэр нахь куоу зыщызэрагъэшшт, адигабзэкэ пилотнэ еджаплэ эхэлэхэдээжэхээрэй. Ахэм зыпари альйтэ.

Пилотнэ еджаплэ пэчч- ны- тыхэм апае зэлукэхэр аш-

шыгъэх, ахэр бзэшэнгъээ- лэжхэм аlyагъэлкагъэх. Министерствэ зыщызэрагъэшштхэм къызээрэш- яхъэмкэ, еджаплэу къыхахыгъэ пэчч- иматериалнэ- техническэ базэ хэхъоныгъэ егъэшшыгъэним пае сомэ миллион зырыз фатуушигъ. Ахъ- щэр адигабзэр нахь куоу зыщызэрагъэшшт, адигабзэкэ яшыкыгъэшт пкыгъохэр аш- фыгъэх.

Анахь
егъэдхэжэко
дэгъур

Шэкюгъу мазэм Адыгэим иску- ствэм икэлэцыкы еджаплэхэм ашезыгъаджэхэрэ я VI-рэ рес- публике зэнэкъоку Ѣыкыуагъ. Аш икэлхүм мы мафэхэм зэ- фахыссыжьыгъэх.

Апэрэ чыплээр зэнэкъоку Ѣибуытыгъ Тэхъутэмийкэе районымкэ искуствэхэм якэлэцыкы еджаплэу поселкэу Инэм дэтэм икэлэеэдхэдэжэу Наталья Мартыненкэм.

Зэнэкъоку къэралыгъу программэу «Культурэм ихэхъоныгъ» зыфилор 2014 — 2020-рэ ильэсхэм ательятаагэхэдээжэхээрэ я О.Ю. Юркинар ыки Инэм дэт еджаплэм Ѣызэгъэдхэхэрэ Н.А. Мартыненкэм.

Мы мафэхэм Республике зэнэкъоку Ѣибуытыгъ Тэхъутэмийкэе районымкэ икэлхүм зэфахыссыжьыгъэх. Ыпшээлэхэдээжэхээрэ я Гъэлорынша- ахэм пшээдэхэйжь аш-

Зыщызэрагъэштхэм яшыкыгъэшт пкыгъохэр аш- фыгъэх.

Художественнэ гимнастикэр

ЯІЭПЭІСЭНЫГЪЭ ХАГЬАХЬО

Адыгэ Республикаем, Мыекъуапэ художественнэ гимнастикэмкэ язэнекъокъу спорт Унэшхоу Кобл Якъубэ ыцэ зыхырэм щыкъуагь.

Краснодар, Шъачэ, Геленджик, Ростов-на-Дону, Мыекъуапэ, нэмыкхэм зашызыгъесэрэ шыашхэр эзүклахъэх. Аныбжхэм ялъытыгъэу кіэлэеджаклохэр зыхехъехэр купхэм яІэпэІсэныгъэ къацахъэлъегъуаг.

Адыгэ Республикаем икомандэхэу «Жуягъохэр», «Красотки», «Колибри», «Орлята», «Мыекъуапэ», «Адыгеир» зыфлохэрэм алэрэ чыпіхэр къыдахыгъэх.

Нэбгырэ зырызхэм язэнекъокъу щытекъуагъехэр: Силукова Валерия, Кушъу Милана, Коваленко Анастасия, Капкова Милена, Зудина Полина, Годынюк Елизавета, Червякова Анастасия, Къош Амина, Сильченко Ева, Свинарева Маргарита.

Ильэси 4-кэ узэкіэләбэжмэ, Урысыем спортымкэ имастерэу Яна Цеханович кіэлэцыкъухэр художественнэ гимнастикэм фигъасэхэр ыублагъ, —

къитиуагь Мыекъуапэ иадминистраие физкультурэмкэ ыкы спортымкэ и Комитет ипащэу Дмитрий Щербаневым. — Пшъешъажъехэм хэпшыкъеу яІэпэІсэныгъэ хагъахъо, Урысыем

изэнекъокъухэм ахэлажъэх, іэкъыб къералыгъо клохеу къыхъкъыгъ.

Художественнэ гимнастикэр спорт лъэпкэ къызэркъол. Пкъир ишыгъэ хууным, пшъашхэр

пытэу альэ туюнхэм зыфагъасэ, псауныгъэр къаухум, сэндышыгъеу ахэльтири къызэуахы.

— Мэфито Мыекъуапэ щыкъогъэ зэнекъокъум тигуапэу тыхэлэжъагь, — гущылэр зэлэпахызэ къауатэ Краснодар щыщ пшъашхэрэ Да-рья Меркушевам, Александра Бахматовам, Лия Джон, София Баранчиковам.

— Зэлукіэгъухэр гъэшгэйонэу зэхашаагъэх, Мыекъуапэ джыри тыкъакло тшойгъоу тикъалэ тэгъэзэжы.

Зэнекъокъум

икъызэуухын фэгъэхыгъэ зэхахъэм кіэлэцыкъу ансамблэу «Мыекъуапэ инэфильхэр» щыуджыгъэх. Художественнэ пащэу, Къэбэртэе-Бэлъкъарым изаслуженэ артистэу, Адыгейим инароднэ артистэу Нэнэжъ Айдэмэр къитиуагь спорт зэнекъокъухэм тикъэшшаклохэр ахэлажъэхээ, тильэпкэ шэн-хабзехэр ныбжыкъиэхэм арагъэшэнхэм зэрэпилхэр.

Хагъеунэфыкъырэ чыпіхэр къыдээзыхыгъэхэм зэхэшаклохэр афэгушуагъэх, кубокхэр, медальхэр, щитхуу тхылхэр аратыжыгъэх.

Футбол

К. Бердыевыр «Шъачэ» рагъэблагъэ

Хэгъэгум футболымкэ изэнекъокъу хэлэжъэрэ командахэу ашигъэрэ купым хэтхэм я 17-рэ ешІэгъухэр ялагъэх.

Зэлукіэгъухэр

«Тамбов» — «Локомотив» — 2:3, «Оренбург» — «Ахмат» — 1:2, «Рубин» — «Зенит» — 1:2, «Динамо» — «Ростов» — 2:1, «Уфа» — «Шъачэ» — 1:1, «Урал» — «Спартак» — 0:0, «Арсенал» — «Краснодар» — 1:2, ЦСКА — «Крылья Советов» — 1:0.

Апэ ишыгъэе командахээр зэнекъокъум щылъэкъуатэх. «Зенит» изаякъоп дышэм фэланэрэр. «Краснодар» иешэкъо анахь дэгъухэм ашысхэу Юрий Газинскэм, Виктор Классон, нэмыкхэм яшъобжхэр агъехъужых, зэнекъокъухэм ахэлжъэштых. Арышь, дышъэр е тыжыныр зыхыщтыр къэшгэгъуае. Ауж къинхэрэ «Шъачэм», «Тамбовым», «Ахматым», фэшхъафхэм ятренер

шъхваалхэр зэблихъуагъэх. Командэхэр мэгүгъэх, апшъэрэ купым къыхэнэжынхэу фаех, арэу щитми, команди 2 къыхагъэкъыщ.

«Шъачэ» итренер шъхваалхэр агъенэфэштых пешшорыгъэшъеу ыцэ къырауагь. Зэлъашлэрэ Курбан Бердыевыр ары къыхахыгъэр. Ухахтэм къыгъэлъэгъошт зэхъокъынгъэхэм шуагъэ къахыщтмэ.

Чыпіхэр

Я 17-рэ ешІэгъухэм ауж командахээр чыпілэу зыдэштыхэм, очко пчагъэу ялэм шуащытэгъуазэ.

1. «Зенит» — 39
2. «Локомотив» — 34
3. ЦСКА — 33
4. «Краснодар» — 33
5. «Ростов» — 30
6. «Спартак» — 22

7. «Динамо» — 21
8. «Урал» — 20
9. «Арсенал» — 19
10. «Оренбург» — 19
11. «Уфа» — 19
12. «Крылья Советов» — 18
13. «Ахмат» — 18
14. «Рубин» — 17
15. «Тамбов» — 17
16. «Шъачэ» — 14

Я 18-рэ ешІэгъухэр

- 30.11 «Крылья Советов» — «Уфа»
- «Ростов» — «Урал»
- «Ахмат» — «Рубин»
- 01.12 «Шъачэ» — «Оренбург»
- «Локомотив» — «Динамо»
- «Зенит» — «Спартак»
- 02.12 «Краснодар» — «Тамбов»
- ЦСКА — «Арсенал».

Тизэлукіэгъухэр

Шъуиупчіхэм тыкъяжэ

Мыекъопэ футбол клубэу «Зэкъошныгъэм» 2019 – 2020-рэ ильэс ешІэгъум иапэрэ кіэлъэныкъоуухыгъ.

2020-рэ ильэсэм гъэтхапэм и 14-м зэнекъокъум паублэжыщт. Шэнышуу зэрэхкугъэу, «Зэкъошныгъэм» итренер шъхваалеу Ешыгро Сэфэрбый гущылэгъу тыфэхъущт, иеплыкіэхэм яхылгээтихъэхэр къыхэттууыштых.

Футболыр зышгэшшэлгэйонхэм, «Зэкъошныгъэм» фэгумэкъхэрэм яупчіхэм тыкъяжэ. Мыщ фэдэ телефонхэмкэ ре-дакцием шъукыитеомэ хуущт: 52-51-84; 8-828-472-85-88; 8-961-829-95-99. Тыгъэгъазэм и 8-м нэс тышъожэшт.

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛЬ Нурбый.

Зэхэзыщагъэр ыкъи къыдэзыгъэкъырэр:

Адыгэ Республикаем лъэпкэ Иофхэмкэ, Иэкъыб къералхэм ашыпсурэ тильэпкэгъухэм адярьиэ зэпхыныгъэхэмкэ ыкъи къэбар жыгъэм иамалхэмкэ и Комитет Адрессыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшыгъэр: 385000,

къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:

приимнэр: 52-16-79,

Редакцием авторхэм къаихырэр А4-кэ заджэхэрэ тхъапхэу зипчагъекэ 5-м емыхъухэрэр ары. Сагырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлгээ, шрифттыр 12-м нахь цыкъунэу щытэп. Мышапхэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэлгэгъекожых.

E-mail: adygovoice@mail.ru

Зышаушыхъатыгъэр: Урысые Федерацием хэутийн Иофхэмкэ, телевидение-хэмкэ ыкъи зэлъы-Исыкъэамалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ цыпэгъэлорышил, зираушыхъатыгъэ номерыр

ПИ №ГУ23-00916

Зышаухытыгъэр

ООО-у «Полиграф-ЮГ», 385000,

къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Зэкъошныгъэм

4129

Индексхэр

П 4326

П 3816

Зак. 2833

Хэутийн узышыкъэтхэнэу щыт уахтэр Сыхъатыр 18.00

Зышаухытыгъэхъэх уахтэр Сыхъатыр 18.00

Редактор шъхбаэр

Дэрбэ Т. И.

Редактор шъхбаэр игуадзэр

Мэцлэхъэ

С. А.

Пишэдэлжыж зыхырэ секретарыр

ЖакІэмымъо А. З.